

Column

Keuzes

De langste dag is inmiddels alweer voorbij en dat betekent dat de feestweken weer gaan beginnen. Het is altijd een drukke vakantieperiode, de agenda vullen met leuke dingen is zo gebeurd. De keuzes maak je snel, het is iets waar men zich al langer op verheugt en naar toe leeft. Zo gaat dat ook vaak in de tuinbouw, het bedrijf heeft een doel en maakt gaandeweg keuzes om door steeds dichterbij te komen. Dit is een proces waar meerdere jaren overheen gaan en als er onderweg een keuze gemaakt moet worden is deze vaak al snel genomen op basis van ervaring. Het jaar 2018 wordt daarin het jaar van de keuzes. Met de huidige economische voorspoed lijkt het soms of er geen keuzes nodig zijn en gaan we mee in de waan van de dag. Dat is niet zo, ondernemers en ook medewerkers hebben meer keuzes en ook steeds meer uitdagingen, maar neem er de tijd voor. Je kan best even twifelen en de keuze voor je uitschuiven maar er is niets erger dan geen keuzes maken. Doorgroeien, consolideren, samenwerken, fuseren, verkopen of switchen van teelt. Veel ondernemingen zien zichzelf in een groter geheel toekomstbestendiger en krachtiger tegen de uitdagingen van nu. Dat klopt, maar het moet ook bij de persoon passen en de klik moet wederzijds zijn. Als er gekozen is, kun je ook niet meer terug. Ook bij LTO Glaskracht Nederland moeten er keuzes gemaakt worden en die kunnen niet vooruitgeschoven worden. De visie is landelijk de belangen te behartigen vanuit één collectief. Uiteraard met maatwerk in de regio's. Maar er moet een gezamenlijke stip op de horizon zijn met de ambitie voor vooruitgang naar de toekomst. Dit kan alleen door samen te werken. De tuinbouw moet meer laten zien waar hij voor staat en toe in staat is, het onderscheidend vermogen dat er is en waarom we nu in Nederland telen. Genoeg keuzes dus en gelukkig hebben we die!

John Overgaag, bestuurder LTO Glaskracht Westland

Opening daglicht en groen innovatiepaviljoen 'Sky garden'

Op initiatief van Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland (SIGN) is de 'Sky garden' ontwikkeld, die de voordelen van groene werkplekken met voldoende daglicht communiceert. Het is een vergaderpaviljoen vol planten bovenop het dakterras van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in Den Haag. Het dient als inspiratie voor de groene vitale werkplekken van de toekomst.

De 'Sky garden' laat de voordelen van groen op de werkplek zien, in een circulair gebouw paviljoen vol daglicht en innovatieve plantensystemen. Het paviljoen is ontworpen door de Haagse start-up Fungalogic en SIGN. Het paviljoen is officieel geopend tijdens de Nacht van de Innovatie op 7 juni en is het komende jaar te boeken als vergaderzaal door de gebruikers van beide ministeries. Gebruikers kunnen ervaren hoe aangenaam het is te werken in een ruimte met veel binnengroen en daglicht.

Groen doet goed

Uit wetenschappelijk onderzoek, onder andere van de Topsector Tuinbouw, blijkt dat groen het stresshormoon cortisol vermindert, mensen creatiever maakt, en het werkplezier verhoogt. Mensen in een groene omgeving voelen zich fitter, maken minder typefouten, ervaren minder stress en zijn minder agressief. Ook de werkgever heeft daar baat bij: medewerkers zijn substantieel productiever. De Sky garden inspireert op deze strategische locatie het Rijk om werkplekken fors te gaan vergroenen.

Groene innovaties

Het paviljoen is ingericht met verschillende innovatieve plantensystemen. Planten reinigen de lucht en zorgen voor voldoende bevochtiging. De modernste groene systemen meten de luchtkwaliteit met sensoren: is de

lucht verontreinigd of te droog, dan zorgen ventilatoren voor een luchtstroom langs de planten.

Eerste gekweekte paviljoen

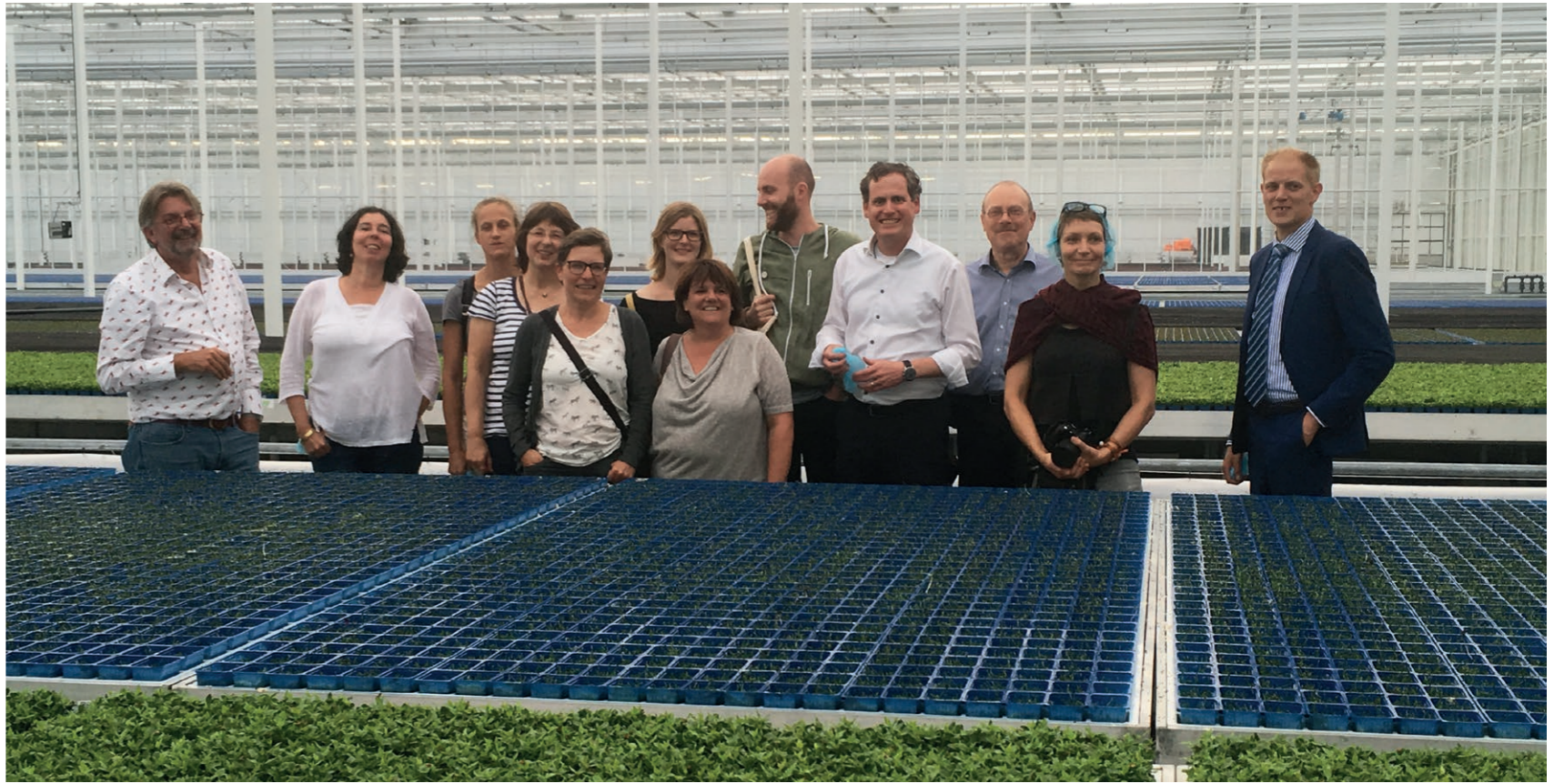
Naast allerlei groene innovaties die op initiatief van SIGN zijn ontwikkeld, maken de gekweekte bouwmaterialen het paviljoen uniek. Niet alleen de gevels, ook lampen en akoestische wandpanelen bestaan uit reststromen, doorgroeit met mycelium.

Overzicht innovaties

- Gekweekte gevelpanelen van multiplex en mycelium van oestergzwammen (Fungalogic)
- Ventilatie- en belichtingsunit met luchtkwaliteitsensor voor groene wanden (Cloudgarden)
- Living picture: 'schilderij' voor negen planten (Mobilane)
- Groene wand van vijf vierkante meter met automatische waterreservoirvulling (Grow Up concepts)
- Greenest Tower: luchtzuiverende plantentoren met actieve ventilatie, aangestuurd door sensoren (Groupup Concepts)
- Daglichtkooft op noordzijde voor groene wand
- Waterleidingsprinkler: brandveiligheid door sprinklers die aangesloten zijn op de waterleiding
- Circulair vilt tegen krassen op tegelvloer: I-dil, vervaardigd uit oude KLM uniformen
- Gekweekte lampenkappen en poef van mycelium (Krown Design)
- Akoestische panelen van mycelium door Officina Corpuscoli
- Kalk grafen circulaire verf (Ekotex)

SIGN (Stichting Innovatie Glastuinbouw) is een initiatief van LTO Glaskracht Nederland en heeft voor de uitvoering van haar innovatieprogramma een alliantie met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Duitse voorlichters op werkbezoek in Westland

Koppert Cress: Rob Baan (l.) inspireert de Duitse delegatie met zijn bedrijf en presentatie over belang gezonde voeding.

Foto: LTO Glaskracht

Voorlichters van het Duitse landbouwministerie hebben onlangs het Westland bezocht, om zich persoonlijk te informeren over de actuele stand van de Nederlandse tuinbouw. Tijdens het werkbezoek met als titel "Frau Antje macht auf Grün" bezocht de Duitse delegatie projecten en bedrijven die bijdragen aan de verduurzaming van de Nederlandse tuinbouw. Het Duitse voorlichtingsteam geeft Duitse consumenten, bedrijven en overheidsinstellingen voedings- en tal van ander adviezen over levensmiddelenproductie, herkomst en wet- en regelgeving.

Op het kennisintensieve programma stond o.a. een bezoek aan Koppert Biological Systems, het World Horti Center, het Tomato Trial Center van Rijk Zwaan en Koppert Cress. Het programma en de ontvangst van de Duitse delegatie is gecoördineerd

door Jochem Wolthuis vanuit Duitsland Desk Agri, Food & Flowers en mede mogelijk gemaakt door GroentenFruit Huis.

Toekomst van groenten en fruit

Dat de gehele glastuinbouw gebruik maakt van biologische bestrijding en bestuiving maakte indruk op de Duitse delegatie tijdens het bezoek aan het Experience Center van Koppert Biological system. Aansluitend kwamen bij het bezoek van het World Horti Center, onder leiding van Marc Zwinkels, een groot aantal thema's en innovaties aan bod, zoals de plukrobot van Priva. Grote interesse was er voor de omschakeling van gas naar nieuwe energiebronnen zoals geothermie.

Ook was er voor het thema vertical farming met led-verlichting veel belangstelling. Het grote assortiment

van vruchtgroenten, het proeven ervan en het bezoek van de tomatenkas met meer dan 100 tomatensoorten bij Rijk Zwaan leverde veel gesprekken op over de toekomst van groenten en gezonde voeding. Hierop haakte ook Rob Baan in bij het bezoek aan Koppert Cress. Duitsland en Nederland geven bij elkaar opgeteld grofweg 500 miljard Euro aan gezondheidszorg uit. Een toename van de AGF-consumptie zou deze kosten kunnen verlagen, aldus het betoog van Rob Baan. De Duitse delegatie onderstreepte dit.

Focus op milieuspecten

Onderdeel van het bezoek aan Koppert Cress was een toelichting vanuit GroentenFruit Huis over duurzaamheid in de groente- en fruitsector. Daan van Empel, beleidsmedewerker Duurzaamheid, gaf in vogelvlucht aan welke resultaten er in Nederland reeds behaald zijn op diverse

duurzaamheidsthema's. Vanuit het centrale vertrekpunt dat de groente- en fruitsector zorgt voor de beschikbaarheid van gezonde en duurzame voeding, is een duidelijke verbinding te leggen met de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Dat de groente- en fruitsector een belangrijke bijdrage kan leveren aan het behalen van de SDG's, was een herkenbaar punt voor de Duitse gasten, echter werd nadrukkelijk aangegeven dat aandacht voor een duidelijke en onafhankelijke certificatieschema voor de plantaardige sectoren met focus op de milieuspecten.

Certificering nul-lozing mogelijk vanaf 1 juli 2018

Imidaclopridhoudende gewasbeschermingsmiddelen zoals Admire hebben op het Wettelijke Gebruiksvoorschrift (WG) aanvullende eisen staan. Voldoen aan de zuiveringsplicht, die sinds 1 januari 2018 geldt op basis van het Activiteitenbesluit, is voor gebruik in de glastuinbouw niet toereikend.

- Het WG geeft twee opties, namelijk:
- Toepassing in een kas zonder lozing, aan te tonen middels een certificaat.
 - Voorafgaand aan lozing zuiveren met een zuiveringsrendement van

tenminste 99,5% voor imidacloprid als er drainwater, drainagewater en/of filterspoelwater uit de kas wordt geloosd. De zuiveringsinstallatie moet daadwerkelijk in gebruik zijn en adequaat worden onderhouden, e.e.a. aan te tonen middels een certificaat. Vanaf eind 2017 was het al mogelijk om de aanwezigheid, het gebruik en het onderhoud van de installatie met een zuiveringsrendement van tenminste 99,5% voor imidacloprid te laten certificeren. Vanaf 1 juli is het ook mogelijk om de nul-lozing te laten certificeren. Uitgangspunt bij deze

certificering is het bezoekersrapport van bevoegd gezag waarin wordt aangegeven dat nul-lozing door de ondernemer aannemelijk is gemaakt. De bewijsvoering daartoe kan een ondernemer zelf opstellen of uitbesteden aan een adviesbureau. Als leidraad voor de bewijsvoering kan de aanpak aantonen nul-lozing worden gebruikt, die door het bestuurlijk overleg Hoofddijnenakkoord is vastgesteld.

Het benodigde certificeringsschema is getest middels een proefaudit in het bijzijn van een afvaardiging van het Ctgb (College voor toelating van

gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Na het doorvoeren van enkele aanpassingen heeft het Ctgb aangegeven dat de certificering "voldoet aan de eisen voor nul-lozing zoals gesteld in het WG van middelen op basis van imidacloprid". De certificerende instantie is MPS-ECAS uit De Lier. Zowel de certificering van nul-lozing als de certificering van het gebruik en onderhoud van een zuiveringsinstallatie is tot stand gekomen door inzet vanuit LTO Glaskracht Nederland.

Vmbo-leerlingen krijgen les bij glastuinbouwondernemer

Colland Arbeidsmarkt geeft LTO Glaskracht Nederland financiering voor een project waarin vmbo-leerlingen langs glastuinbouwondernemers gaan om les te krijgen van ondernemers. Geen les in de schoolbanken, maar in het bedrijf en direct

in de praktijk aan de slag. De ondernemer heeft op deze manier de mogelijkheid om de jongeren een mooie kijk te geven in de verscheidenheid aan functies die de glastuinbouw te bieden heeft. Op zowel de korte- als de lange termijn. Het is een project

van onderwijs, gemeente Lansingerland, LTO Glaskracht Nederland VNO-NCW en SOB Oostland. Afgelopen maandag 25 juni is met een fotomoment de formele start van het project geweest. Mogelijk start dit project hierna ook in andere regio's.

Op de foto (vlnr): Peter Loef (LTO Glaskracht Nederland), Ted Duijvestijn (Duijvestijn Tomaten en SOB Oostland), Jaco Speksnijder (Melanchthon Business School en Lentz mbo Oostland), Kim de Man (Melanchthon en SOB Oostland), Angela van Zalen (SOB Oostland), Robert Douma (SOB Oostland), Marion van Nimwegen (Lentz mbo Oostland), Astrid Jagdewising (Colland Arbeidsmarkt), Kasper Roodenburg (Melanchthon Berkroden), Gert Kant (Lentz), Cees de Jong (Melanchthon Business School en Lentz mbo Oostland), Stephan Leewis (gemeente Lansingerland), Nico van den Eijkel (Melanchthon en SOB Oostland), Jolanda Heistek (Greenport West-Holland), Heidi Hoogma (gemeente Lansingerland), Jaap Harrenman (Melanchthon Business School en Lentz mbo Oostland) en Sjaak van der Tak (LTO Glaskracht Nederland).

Volg ons op Social Media

Facebook: [LTO Glaskracht Westland](#)

Twitter: [@LTOGlaskrachtWL](#)

VLOGGER GEZOCHT

Met de schoolvakantie staat ook het seizoen van het vakantiewerk weer voor de deur. Deze periode willen we als sector aangrijpen om jonge mensen enthousiast te maken voor het werken in de kas. Nu voor een vakantiebanaan, én straks voor een carrière in de glastuinbouw. Daar hebben we jou bij nodig!

Handen die blijven

Jonge, goed opgeleide mensen die kiezen voor een carrière in de glastuinbouw: ze zijn van groot belang voor de toekomst van onze sector. We hebben meer handen nodig, liefst handen die blijven. Daarom willen we goed gekwalificeerde, jonge mensen winnen voor de sector, door ze te laten zien en ervaren hoe mooi het werken in de glastuinbouw is.

Vlogger gezocht

Dit doen we als LTO Glaskracht Nederland door een vloggende vakantiekraacht in te zetten. De vlogger maakt elke week minimaal één vlog, waarin hij/zij vertelt over het werk in de kas, op een manier die aansprekend is voor zijn/haar leeftijdsgenoten. LTO Glaskracht Nederland stuurt de vlogger waar nodig aan, en verspreidt de vlogs via verschillende kanalen.

Maar hoe vinden we een geschikte vlogger? Hierbij hebben we jouw hulp nodig!

Ken jij die enthousiaste jongere, die niet alleen handig is met planten maar ook met een smartphone of een vlogcamera? Loopt die vloggende tiener die onze sector goed op de kaart kan zetten bij leeftijdsgenoten nu al rond bij jou in de kas? Neem gauw contact met ons via: jvanstraalen@lto.glaskracht.nl

Wat jij kunt doen

Ten slotte: sta eens stil bij hoe jongeren hun werk ervaren, wanneer ze kiezen voor een vakantiebanaan in de kas. Krijgen ze bij jou alleen de vervelende klusjes op hun bord? Of geef je ze ook uitdagende taken, die passen bij hun leeftijd en verantwoordelijkheidsgevoel? Zie je vakantiewerders als goedkope, tijdelijke krachten? Of grijp je de kans aan om ze ook voor de langere termijn te enthousiasmeren voor de sector? Kortom: wat kun je zelf doen om te zorgen dat vakantiekraachten je als serieuze werkgever gaan zien voor de toekomst?

We wensen je een mooie zomer toe! Vlogs via verschillende kanalen.

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van LTO Glaskracht Westland. Advertentieverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0174-624212.

Contact

Bestuur LTO Glaskracht Westland
Jacco Vooijs: voorzitter
 telefoon: 06-10358391
 Follow me on twitter @VooijsWestland
Leonie Claessen: regio ondersteuner
Marjolijn Elgers: bestuurlijk secretarisse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400
 e-mail: info@lto.glaskrachtwestland.nl
 website: www.lto.glaskrachtwestland.nl

Relatiebeheerders

Jos van Kester: 06-46216729
 Meldpunt Herstructurering
Kees Duijvestijn: 06-50684311
Ab van Marrewijk: 06-39639131

Ondernemers Klankbord

www.ondernemersklankbord.nl
 070-3490600

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300
SANTEN-GASILLE.NL

Vind ons leuk!
Het Hele Westland